

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

21.12.2023.

Nr. 1-12/18

**Jelgavas novada
sociālās aprūpes centra „Zemgale”
direktorei Z. Izkalnai
zemgale@jelgavasnovads.lv**

Informācijai:
**Jelgavas novada pašvaldībai
dome@jelgavasnovads.lv**

**Latvijas Republikas
Labklājības ministram U. Augulim
lm@lm.gov.lv**

**Veselības inspekcijas
vadītājai A. Slokenbergai
vi@vi.gov.lv**

Ziņojums par cilvēktiesību nodrošināšanu Jelgavas novada sociālās aprūpes centrā “Zemgale”

Viena no tiesībsarga funkcijām ir veicināt privātpersonas cilvēktiesību aizsardzību.¹ Tādēļ tiesībsargs jau vairākus gadus par vienu no prioritātēm savā darbībā ir izvirzījis personu ar īpašām vajadzībām tiesību aizsardzību ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās.

Laika posmā no 2023. gada 6. līdz 26. martam tiesībsargs organizēja kampaņu “Dzīve pensionātā - kāda tā ir?”, kuras laikā saņēma informāciju par iespējamajiem pārkāpumiem vairākās ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās, tai skaitā Jelgavas novada sociālās aprūpes centrā “Zemgale”.

¹ Tiesībsarga likuma 11. panta 1. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/133535-tiesibsarga-likums>

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Tiesībsarga biroja Prevencijas daļas vadītāja L. Namniece-Bērziņa, Prevencijas daļas vecākā juriste S. Garsvāne un Prevencijas daļas konsultante sociālajos jautājumos V. Sproģe-Saksone 2023. gada 12.-13. septembrī, sadarbībā ar Labklājības ministrijas un Veselības inspekcijas pārstāvēm bez iepriekšēja brīdinājuma apmeklēja Jelgavas novada sociālās aprūpes centru "Zemgale", Skolas ielā 9, Ozolniekos, Ozolnieku pagastā, Jelgavas novadā (turpmāk - Centrs).

Vizītes mērķis bija pārbaudīt tiesībsarga organizētās kampaņas "Dzīve pansionātā - kāda tā ir?" laikā saņemto informāciju par vairākiem iespējamajiem pārkāpumiem Centrā, kā arī iepazīties ar cilvēktiesību nodrošināšanas aspektiem Centrā un noskaidrot jautājumus par iemītnieku tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību, sniegtajiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, un vispārējiem sadzīves apstākļiem.

Abās vizītes dienās Tiesībsarga biroja darbinieki tikās ar Centra administrācijas pārstāvjiem, kā arī intervēja atsevišķus iemītniekus, lai noskaidrotu viņu viedokli par Centrā sniegtajiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem.

Šis ziņojums ir sagatavots par tiesībsarga konstatētajiem trūkumiem Centra darbā, savukārt Labklājības ministrijas un Veselības inspekcijas vērtējums un rekomendācijas attiecībā uz Centrā nodrošināto sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pilnveidošanu ir sniegtas atsevišķos ziņojumos.

1. Vispārīga informācija par Centru

Centrs ir Jelgavas novada pašvaldības iestāde, kas sniedz ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pilngadīgām personām ar funkcionāliem traucējumiem, kurām ir noteikts 3. un 4. aprūpes līmenis, kā arī īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Īslaicīga aprūpe ir paredzēta līdz vienam mēnesim pēc slimnīcas perioda vai arī pēc pārciestiem insultiem vai infarktiem, ja personai ir nepieciešama pastāvīga kopšana un aprūpe.

Centrā iemītniekiem ir paredzētas 291 vietas un vizīšu dienās Centrā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus saņēma 264 personas.

Centra ēkai pieguļošā teritorija ir labiekārtota pastaigām svaigā gaisā un brīvā laika pavadīšanas iespējām - ir ierīkoti atpūtas stūrīši, soliņi, nojume u.tml.

Centrs ir izvietots trīs savienotos divstāvu korpusos un darbs Centrā ir organizēts sešās atsevišķās nodaļās - A1, A2, B1, B2, C1 un C2. Centra iemītnieki pārsvarā ir izvietoti vienvietīgās un divvietīgās dzīvojamās vai arī četrvietīgās dzīvojamās telpās - guļamtelpās.

Centrā ir divas slēgtās nodaļas (A2 un B2), kur ir izvietoti iemītnieki, kam ir nepieciešama pastāvīga uzraudzība (personas ar vecuma demenci un/vai garīga rakstura traucējumiem, vai arī smagiem funkcionāliem traucējumiem u.tml.), tādēļ šīs nodaļas ir slēgtas un iemītnieku pārvietošanās ārpus nodaļām ir iespējama tikai Centra darbinieku pavadībā. Tādējādi šajā nodaļā dzīvojošie Centra iemītnieki ir izvietoti izolēti no pārējiem, kas viņiem liedz piedalīties ne tikai Centra kopējos ikdienas pasākumos, bet arī sajūties savās tiesībās un brīvībās vienlīdzīgi ar visiem pārējiem iemītniekiem.

Pozitīvi vērtējams, ka katrā Centra korpusā ir lifts, kas ir aprīkots ar margām un arī paceļamiem soliņiem, kas nodrošina iespēju Centra iemītniekiem brīvi pārvietoties arī ar ratiņkrēsliem un citiem palīgīdzekļiem.

2. Vispārējie sadzīves apstākļi un higiēnas normu ievērošana Centrā

[2.1] Izvērtējot vispārējos sadzīves apstākļus, secināms, ka kopumā iemītnieku istabas, koplietošanas telpas un arī sanitārās telpas ir vērtējamas kā daļēji atbilstošas sniegtajam pakalpojumam. Tās iemītnieku istabas, kuras ir renovētas, izskatījās mājīgas, individualizētas un ģimenes videi pietuvinātas. Savukārt daļa iemītnieku istabu izskatījās bezpersoniskas, īpaši tās, kur dzīvo gulošas personas un personas ar kustību traucējumiem, jo tajās bija tikai gultas, skapis un naktsskapīši. Vairākās iemītnieku istabās nebija nodrošināti krēsli un iemītnieku istabas līdzinājās slimnīcas palātām, nevis dzīvojamām istabām, kas kalpo par pastāvīgu mājvietu Centra iemītniekiem.

Savukārt A un B korpusa iemītnieku istabas, koplietošanas telpas un arī sanitārās telpas (labierīcību, dušas un vannas telpas), kuras sen nav renovētas, vizuāli izskatās nolietotas un ir apdares bojājumu pazīmes (nodrupusi krāsa, iedobumi grīdā). Atsevišķās iemītnieku istabās pie sienām bija saplēstas tapetes un mitruma traipi uz griestiem. Arī vairākos Centra gaitenīšos un sanitārajās telpās (labierīcību, dušas un vannas telpas) grīdas flīzes ir stipri nolietotas, kas ne tikai apgrūtina pārvietošanos, bet arī apdraud iemītnieku un darbinieku drošību. Tādējādi vairākās iemītnieku istabās, sanitārajās telpās un arī koplietošanas telpās ir nepieciešams remonts.

Akcentējams, ka ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā darbs ir organizējams tā, lai tās vidi tuvinātu ģimeniskai videi². Turklāt institūcijas vadītāja kompetencē ir pieņemt lēmumus par iestādes darba attīstību vai optimizāciju un attiecīgām izmaiņām, lai sniegtu iemītnieku vajadzībām atbilstošākus pakalpojumus. Tas ietver arī lēmumus par iemītnieku istabu un

² [Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma](#) 4. panta 6. punktā noteiktais princips

atpūtas zonu noformēšanu, iemītņieku nodrošināšanu ar individualizētu apģērbu, tiesībām glabāt personīgās mantas, kas nepārprotami palielina viņu drošības sajūtu un autonomiju.

[2.2] Vizītes laikā Tiesībsarga biroja darbinieki novēroja, ka pastaigās svaigā gaisā no kopējā iemītņieku skaita dodas salīdzinoši maz iemītņieku, kas var liecināt gan par viņu pasivitāti un nevēlēšanos iet ārā, gan arī par Centra darbinieku nepietiekamu atbalstu ikdienas pastaigu nodrošināšanā.

Tādējādi abās vizīšu dienās Tiesībsarga biroja darbinieki neguva pārlicību, ka visiem Centra iemītņiekiem ir nodrošinātas regulāras pastaigas svaigā gaisā, jo bija acīmredzami, ka Centrā trūkst aprūpes personāla, kas varētu sniegt nepieciešamo atbalstu, vedot iemītņiekus ikdienas pastaigās. Īpaši minētais būtu attiecināms uz tiem iemītņiekiem, kuri ir izvietoti slēgtajās nodaļās (A2 un B2) un sava veselības stāvokļa dēļ nespēj doties pastaigās svaigā gaisā patstāvīgi, bez darbinieku atbalsta.

Vienlaikus arī netika novērots, ka iemītņieku ikdienas mobilitāte būtu mērķtiecīgi veicināta no Centra darbinieku puses.

Rekomendācijas:

1. Aicinu **Centra administrāciju sadarbībā ar Jelgavas novada pašvaldību** rast iespēju nodrošināt remontu tajās iemītņieku istabās, koplietošanas un sanitārajās telpās, kuras sen nav renovētas un vizuāli izskatās nolietojušās.
2. Aicinu **Centra administrāciju** nodrošināt Centra iemītņiekiem nepieciešamo atbalstu savu dzīvojamo istabu individualizēšanai un palīdzēt iekārtot tās mājīgi, maksimāli tuvinot ģimeniskai videi.
3. Aicinu **Centra administrāciju** nodrošināt visiem iemītņiekiem regulāras pastaigas svaigā gaisā, papildus motivējot viņu dalību institūcijā notiekošajās aktivitātēs.

3. Iemītņieku privātuma nodrošināšana Centrā

[3.1] Vizītes laikā tika konstatēts, ka iemītņieki pārsvarā ir izvietoti vienvietīgās, divvietīgās un četrvietīgās istabās.

Atsevišķās istabās iemītņieku gultas atrodas tuvu viena otrai un situācijās, kad Centra darbinieki veic iemītņieku ikdienas higiēnas aprūpi, to privātums nav nodrošināts. Lai arī Centra iemītņieku istabās un arī koplietošanas telpās ir izvietoti norobežojošie aizslietņi, tomēr Centra darbinieki tos izmanto samērā reti.

Īpaši problemātiska situācija bija novērojama četrvietīgajās iemītnieku istabās, kurās izvietotas pārsvarā gulošas personas. Tiesībsarga biroja darbinieki, intervējot atsevišķus Centra iemītniekus, noskaidroja, ka inkontinences līdzekļus personām ar funkcionāliem traucējumiem maina bez jebkādu norobežojošu aizslietņu izmantošanas, kā rezultātā visus personīgās higiēnas procesus ikdienā novēro visi pārējie istabas kaimiņi.

Apmeklējot iemītnieku istabas, bija redzams, ka arī sēdpodi vairākās istabās ir novietoti un tos ir jāizmanto bez jebkādiem norobežojošiem aizslietņiem. Šādas situācijas ir ne tikai cilvēka cieņu aizskarošas, bet arī no higiēnas viedokļa nav pieņemamas, īpaši, ja sēdpodu pēc tam nekavējoties neiztīra.

Vizītes laikā bija novērota arī situācija, ka vienā no četrvietīgām iemītnieku istabām (B1 korpusā) sēdpods bija pilns un viena no istabas iemītniecēm, kura pārvietoja ratiņkrēslā, pati veda to uz sanitārajām telpām, lai izmazgātu.

Vēršam uzmanību, ka šāda Centrā esošā prakse nav uzskatāma par cilvēku cienīgu un starptautiskajiem standartiem atbilstošu un tā nekavējoši jāmaina.

No cilvēktiesību viedokļa raugoties, visās situācijās, kad Centra iemītniekiem, kuri sava objektīvā veselības stāvokļa dēļ ir guloši un īpaši aprūpējami, nav nodrošināta privātās dzīves neaizskaramība, var tikt vērtēta arī kā pazemojoša izturēšanās pret personām ar īpašām vajadzībām.

Līdz ar to ļoti būtiski ir nodrošināt iemītnieku privātās dzīves neaizskaramības principa ievērošanu saskaņā ar normatīvajā regulējumā un vispārējos cilvēktiesību standartos noteiktajām prasībām.

Eiropas Komiteja spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanai ir norādījusi, ka ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām jānodrošina mājīga, individualizēta vide, kas sniedz zināmu privātumu. Katram iemītniekam jābūt personiskai, slēdzamai telpai, kurā glabāt savas personiskās mantas un arī iespējai apgērbties un noģērbties, mazgāties, iet dušā un vannoties apstākļos, kuros tiek respektēts viņu privātums. Turklāt, īpaša uzmanība jāpievērš vecāka gadagājuma klientu un/vai iemītnieku ar funkcionālajiem traucējumiem īpašajām vajadzībām. Iemītnieki arī ir jānudina padarīt savas telpas personiskākas.³

Rekomendācijas:

³ [Eiropas Komitejas spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanai \(CPT\) 2020. gada 21. decembra Datu apkopojums "Personas, kurām atņemta brīvība sociālās aprūpes iestādēs"](#) 10. punkts

1. Aicinu **Centra administrāciju** nodrošināt iemītnieku privātās dzīves neaizskaramības principa ievērošanu saskaņā ar normatīvajā regulējumā un vispārējos cilvēktiesību standartos noteiktajām prasībām.
2. Aicinu **Centra administrāciju** nodrošināt, lai katrā istabā būtu pieejams norobežojošs aizslietnis, kas tiktu izmantots klientu privātuma nodrošināšanai higiēnas procedūru veikšanas laikā.

4. Cieņpilnas attieksmes pret iemītniekiem nodrošināšana Centrā

[4.1] Saskaņā ar Centrā esošajiem mazgāšanas grafikiem iemītniekiem personīgās higiēnas pasākumi (mazgāšana) bija nodrošināti vidēji trīs reizes mēnesī, kas formāli atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajam minimumam⁴, bet to nevar uzskatīt par personīgās higiēnas veikšanu atbilstoši katra iemītnieka individuālajām vajadzībām.

Tādējādi Centrā esošā prakse, kad darbinieku trūkuma dēļ iemītniekiem piedāvā veikt personīgās higiēnas pasākumus (mazgāšanu un nagu griešanu) vidēji trīs reizes mēnesī, nav uzskatāma par atbilstošu klientu individuālajām vajadzībām, ņemot vērā Latvijā esošās klimatiskās izmaiņas (piemēram, karstas vasaras laikā iemītnieku personīgās higiēnas pasākumi nešaubīgi jānodrošina ne vien regulāri, bet katru dienu).

[4.2] Vizītes laikā tika secināts, ka Centra administrācija nav nodrošinājusi iemītnieku ēdienreizēm un galda kultūrai piemērotus galda piederumus un arī pilnvērtīgu darbinieku atbalstu ēdināšanas laikā.

Tiesībsarga biroja darbinieki novēroja, ka daļa Centra iemītnieku (īpaši personas ar garīga rakstura traucējumiem) ēdienreizēs lieto tikai karotes, tai skaitā arī ēdot otro ēdienu. Centra iemītniekiem nebija pieejami visi nepieciešamie galda piederumi (arī dakšas un naži), kas būtu atbilstoši pasniegtā ēdiena veidam. Centrā iemītniekiem ar garīga rakstura traucējumiem ēdienu servēja pārsvarā metāla bļodās.

Centra iemītniekiem nebija nodrošināti arī pielāgoti galda piederumi - pretslīdes paliktņi traukiem ēdienreižu laikā un salvetes mutes un roku noslaucīšanai (īpaši tiem iemītniekiem, kuru ēdināšana notiek viņu istabās).

⁴ Ministru kabineta 2000. gada 12. decembra noteikumu Nr. 431 "Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām" 8.1. un 14.¹ punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/13628-higienas-prasibas-socialas-aprupes-institucijam>

Ēdienreižu laikā nebija nodrošināta arī atbilstoša iemītņieku pozicionēšana un/vai pozu koriģēšana ēdināšanas procesa laikā. Pārsvārā iemītņieki sēdēja nepiemērotās, neergonomiskās pozās gan ēdienreižu laikā, gan arī brīvajā laikā. Centra darbinieki nemudināja iemītņiekus apsēsties ergonomiski pareizi un ērti.

Norādāms, ka arī personām ar garīga rakstura traucējumiem ir jā māca izpratne par vizuāli estētisku un funkcionālu galda klāšanu, kā arī vispārpieņemtu ēdināšanas procesu. Savukārt nemotivējot iemītņiekus uzturēt pašapkalpošanās kultūru pie galda, tai skaitā ēdināšanas laikā nelietojot dakšas, nažus, salvetes, degradējas personu ar garīga rakstura traucējumiem izpratne par vispārpieņemtu ēdināšanas procesu, kas rezultātā noved pie jau esošo prasmju zaudēšanas.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Centra administrācijai jārod iespēja nodrošināt visiem iemītņiekiem ēdienreizēm atbilstošus galda piederumus un arī darbinieku atbalstu, lai ne tikai ievērotu normatīvajos aktos noteiktās prasības, bet arī veicinātu galda kultūras prasmju uzturēšanu, nepieļaujot iemītņieku esošo pašaprūpes spēju zaudēšanu.

Rekomendācijas:

1. Aicinu **Centra administrāciju** organizēt visu iemītņieku personīgās higiēnas pasākumu nodrošināšanu ne tikai atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām minimālajām prasībām, bet arī ņemot vērā klientu individuālās vajadzības un valstī esošās klimatiskās izmaiņas.
2. Aicinu **Centra administrāciju** nodrošināt institūcijas iemītņiekiem ēdienreizēm piemērotus traukus, galda kultūrai atbilstošus galda piederumus, kā arī organizēt iemītņiekiem institūcijas darbinieku atbalstu ēdināšanas laikā.

5. Darbinieku skaits un kvalifikācija

Saskaņā ar Centra administrācijas sniegto informāciju pakalpojuma nodrošināšanā Centra iemītņiekiem ir iesaistīti 124 darbinieki: pakalpojuma vadītājs (1), aprūpes nodaļas vadītājs (1), sociālais darbinieks (2), sociālais rehabilitētājs (3), sociālais aprūpētājs (4), aprūpētāji (72), ārsta palīgi (2), galvenā medicīnas māsa (1), medicīnas māsa (3.75 slodzes, 6 darbinieki), medicīnas māsu palīgi (3,5), fizioterapeiti (2), nodarbību vadītājs (1) un citi darbinieki.

Tādējādi Centra iemītņieku ikdienas aprūpes procesos ir iesaistīti vidēji 103 darbinieki.

Ņemot vērā, ka daļa no Centrā esošo iemītņieku ir guļošanas personas, personas ar kustību traucējumiem, kā arī personas ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ikdienā ir nepieciešama pastāvīga uzraudzība un atbalsts no personāla puses, tiesībsarga ieskatā esošais darbinieku skaits (vidēji 103 darbinieki uz 264 iemītņiekiem) nav pietiekošs un arī atbilstošs normatīvajos aktos

paredzēto sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu apjomam, lai sniegtu ikvienam Centra iemītniekam tieši viņa individuālajām vajadzībām nepieciešamos pakalpojumus (piemēram: savlaicīgu personīgās higiēnas pasākumu nodrošināšanu, ikdienas nodarbību un saturīga brīvā laika nodrošināšanu, regulāru pastaigu svaigā gaisā nodrošināšanu u.tml.).

Vienlaikus akcentējams, ka Centrā esošo aprūpes darbinieku skaita trūkums nevar kalpot par tiesisku pamatojumu faktam, ka iemītniekiem paredzētie sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pasākumi nav nodrošināti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un apjomā.

Jautājumā par darbinieku skaitu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās norādāms, ka nepieciešamo darbinieku skaitu nosaka katras institūcijas vadītājs vai arī augstāka institūcija, pamatojoties uz sociālo pakalpojumu sniedzēja institūcijas vadītāja iesniegtajiem priekšlikumiem. Vienlaikus uz institūcijas vadītāju gulstas pienākums nodrošināt vienmērīgu un racionālu darba uzdevumu sadali starp darbiniekiem, kā arī regulāru kvalifikācijas celšanu katru gadu tiem darbiniekiem, kuri ikdienā strādā ar iemītniekiem⁵.

Turklāt katras institūcijas vadītājs ir tiesīgs sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanai piesaistīt arī citus speciālistus, to realizējot atbilstoši iemītnieku vajadzībām un institūcijas rīcībā esošajiem finansiālajiem līdzekļiem.

Rekomendācija:

1. Aicinu **Centra administrāciju** izvērtēt esošo darbinieku skaitu un kompetenču sadalījumu, lai tas būtu atbilstošs esošo iemītnieku skaitam un viņu objektīvajām vajadzībām nepieciešamo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanai ilgtermiņā.

[6] Vizītes noslēgumā Tiesībsarga biroja darbinieki ar Centra administrāciju pārrunāja konstatētos trūkumus un sniedza ieteikumus klientu tiesību nodrošināšanai.

[7] Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums⁶ paredz, ka ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija ir sociālā institūcija, kas nodrošina personai, kura vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nespēj sevi aprūpēt, mājokli, pilnu aprūpi un sociālo rehabilitāciju.

⁵ [Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 338 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 2.2. apakšpunkts un 2.3. apakšpunkts](#)

⁶ [Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma](#) 1. panta 6. punkts

Savukārt Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 338 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 4.2. un 4.3. apakšpunkts⁷ ikvienam sociālo pakalpojumu sniedzējam uzliek par pienākumu sociālo pakalpojumu satura un apjoma plānošanu un nodrošināšanu atbilstoši iemītnieku vajadzībām.

Vienlaikus minēto noteikumu 4.4. un 4.7. apakšpunkts paredz arī pienākumu nodrošināt iemītnieka ģimenes vai māsaiņniecības locekļu iesaistīšanu sociālo pakalpojumu sniegšanas procesā (izņemot gadījumus, ja tas nav iemītnieka interesēs) un sociālo pakalpojumu sniedzēja ētikas principu ievērošanas pienākumu un darbību iemītnieku labākajās interesēs.

Lai nodrošinātu Centrā sniegto ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu atbilstību cilvēktiesību standartiem un normatīvajā regulējumā noteiktajām obligātajām prasībām, lūzdu Centra administrāciju un tās darbu kontrolējošās un uzraugošās institūcijas (Jelgavas novada pašvaldību un Labklājības ministriju) veikt visas nepieciešamās darbības minēto rekomendāciju ieviešanai.

Par tiesībsarga rekomendāciju izpildi un plānotajām aktivitātēm to izpildei lūzdu informēt līdz 2024. gada 1. martam.

Pateicos par vizītes laikā sniegto informāciju un sadarbību ar Tiesībsarga biroja, Labklājības ministrijas un Veselības inspekcijas pārstāvjiem.

Ar cieņu
Tiesībsargs

Juris Jansons

⁷ [Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 338 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”](#)